ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

โครงสร้าง พฤติกรรม และผลการคำเนินการทางค้านตลาดสุกร ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

ชื่อผู้เขียน

นายธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. เสถียร ศรีบุญเรื่อง ประธานกรรมการ อาจารย์ คร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วสันต์ ศิริพูล กรรมการ

บทคัดย่อ

การผลิตสุกรเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตในภาคเกษตรกรรมของไทย ปัญหาการผลิตสุกรประกอบ ด้วย ปัญหาความผันผวนทางด้านราคาอันเนื่องมาจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างปริมาณการผลิต สุกรกับปริมาณความต้องการบริโภคเนื้อสุกร ปัญหาโครงสร้างตลาดสุกรและตลาดเนื้อสุกรชำแหละ และปัญหาต้นทุนการผลิตสุกรที่ก่อนข้างสูง

วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ก็เพื่อที่จะวิเคราะห์ตลาดสุกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดย จะทำการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตสุกรของกลุ่มผู้เลี้ยงสกุร 4 กลุ่มได้แก่ กลุ่มแรกคือกลุ่ม ผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย กลุ่มที่สองคือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน กลุ่มที่ สามคือกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดกลางและสามารถผสมอาหารสัตว์เองได้ และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่ม ผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ ยิ่งไปกว่านั้นการศึกษานี้ต้องการที่จะศึกษาโครงสร้างตลาดสุกรมีชีวิต และโครงสร้างตลาดเนื้อสุกรชำแหละ ถึงวิถีการตลาดสุกร ส่วนเหลื่อมการตลาดรวมของผลิตภัณฑ์ สุกร และศึกษาแนวโน้มของราคาสุกรมีชีวิตและประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาในตลาดสุกร

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะเปรียบเทียบค้นทุนการผลิตสุกรของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร 4 กลุ่มในจังหวัด เชียงใหม่และลำพูน ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสุกร ได้จากมาการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 ตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยจำนวน 80 ตัวอย่าง กลุ่มที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ผู้เลี้ยงสุกรจำนวน 15 ตัวอย่าง กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดกลางจำนวน 10 ตัวอย่าง และ จากกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่จำนวน 8 ตัวอย่าง จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้เลี้ยงสุกรราย ย่อยเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงที่มีด้นทุนการผลิตสุกรต่ำที่สุดเท่ากับ 1,544.50 บาท/100.ก.ก./ ตัว เนื่องมาจาก

ผู้เลี้ยงสุกรกลุ่มนี้มีการทำฟาร์มแบบยังชีพโดยใช้รำ เศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือน และพืชผักที่หาได้ ในท้องถิ่นในการเลี้ยงสุกร สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดกลางมีต้นทุนการผลิตสุกรเท่ากับ 2,155.93 บาท / 100 ก.ก. / ตัว ในขณะที่กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนการผลิตสุกรเท่า กับ 2,434.37 บาท / 100 ก.ก. / ตัว กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นกลุ่มที่มีต้นทุนการเลี้ยง สุกรสูงที่สุดเท่ากับ 2,471.59 บาท / 100 ก.ก. / ตัว

Concentration Ratio, Hirschman - Herfindahl Index และ Entropy Index ถูกน้ำ มาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาโครงสร้างตลาดสุกรมีชีวิตและตลาดเนื้อสุกรชำแหละครั้งนี้ จากการ ศึกษาพบว่าโครงสร้างตลาดสุกรมีชีวิตและตลาดเนื้อสุกรชำแหละของจังหวัดเชียงใหม่และถำพูนมีลักษณะ เป็นตลาดแบบแข่งขัน โดยที่ระดับของการแข่งขันในตลาดเนื้อสุกรชำแหละมีน้อยกว่าระดับการแข่งขัน ในตลาดสุกรมีชีวิตโดยเปรียบเทียบ

สำหรับการศึกษาวิถีการตลาดสุกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พบว่าสุกรที่ใช้บริโภคในสอง จังหวัดนั้นมาจากกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรภายในตัวในจังหวัดเองในสัดส่วนร้อยละ 78.03 มาจากกลุ่มผู้เลี้ยง สุกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ในสัดส่วนร้อยละ 3.90 และส่วนที่เหลือนอกนั้นมาจากจังหวัดอื่นในสัดส่วน ร้อยละ 18.07 เนื้อสุกรชำแหละที่ผ่านโรงฆ่าสัตว์ของรัฐมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40.38 ผ่านโรง ฆ่าสัตว์เอกชนมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 16.22 และส่วนที่เหลือเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 43.4 จะถูกนำมาผ่านขบวนการฆ่าที่ผิดกฎหมาย จากนั้นเนื้อสุกรชำแหละที่ผ่านจากโรงฆ่าสัตว์จะถูกส่งต่อ ไปยังตลาดขายส่งเนื้อสุกรชำแหละ และหลังจากนั้นจะถูกส่งต่อไปยังสู่ตลาดขายปลีกก่อนที่จะถึงมือ ผู้บริโภคในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูนต่อไป

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางด้านราคาในตลาดสุกรโดยการใช้ Ravallion model เป็น แบบจำลองในการศึกษาพบว่าการส่งผ่านราคาสุกรจากราคาสุกรมีชีวิต ณ ระดับราคาฟาร์มจนถึงระดับ ราคาขายส่งเนื้อสุกรชำแหละเป็นไปค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพ ในขณะที่การส่งผ่านราคาเนื้อสุกร ชำแหละจากระดับราคาขายส่งถึงระดับราคาขายปลีกเป็นไปค่อนข้างจะขาดประสิทธิภาพ

ในการเปรียบเทียบราคาในช่วงเวลาที่แตกต่างกันนั้น ได้อาศัยเทคนิคการวิเคราะห์สมการถดถอย สหสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการเปรียบเทียบ จากการศึกษาพบว่าแนวโน้มของระดับราคาปรากฏดัง สมการคือ P = 27.872 + 0.0605 X จากสมการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าราคาสุกรมีชีวิตมี แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นเมื่อเวลาเปลี่ยนไป

ข้อเสนอแนะทางนโยบายที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ก็คือ การที่จะสามารถปรับปรุงพฤติกรรมทาง ค้านตลาดสุกรได้นั้น รัฐบาลไม่ควรจะเข้าไปแทรกแซงกลไกทางค้านราคาสุกรมีชีวิตเป็นอย่างยิ่งโดย เฉพาะในช่วงที่ราคาสุกรมีชีวิตตกค่ำเป็นอย่างมาก ยิ่งไปกว่านั้นรัฐบาลควรจะเข้าไปกำหนดหรือควบ กุมราคาเนื้อสุกรชำแหละเพื่อเป็นการปกป้องผู้บริโภคเนื่องจากว่าราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละถูกกำหนด จากผู้ขายปลีกในระดับราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น และเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยเป็นส่วน รวมรัฐบาลควรจะให้เงินช่วยเหลือในรูปสินเชื่อเพื่อการผลิตสุกรและพยายามลดอัตราภาษีการนำเข้าจาก อาหารสัตว์และวัตถุดิบ

Thesis Title The Structure Conduct and Performance of Hog Market in Chiang Mai and Lamphun Provinces

Author

Thanes 🔍

Sriwichailamphan

M. Econ

Economics

Eaxamining Committee:

Assist, Pro. Dr. Satiean Sriboonruang Chairman
Lecturer Dr. Songsak Sriboonchitta Member
Assist, Pro. Vasant Siripool Member

Abstract

Hog production is a part of agricultural production in Thailand. The problems of hog production are as follow: a problem of hog price fluctuation due to the unbalance problem in demand for pork and supply of hog, the market structure problem of hog and pork and the problem of high production cost of hog.

The objective of this study is intend to analyse hog market in Chiang-Mai and Lamphun provinces. The study also intend to compare the cost of hog production between the 4 groups of swineherd, the first group is small swineherd, the second group is the swineherds who are the members of the Chiang-Mai-Lamphun Ltd. swine cooperative, the third group is the swineherds who have a moderate farm size which can mixed animal feeding by themself, and the last group is the swineherds who have a large farm size. Moreover, the study needs to study the structure of hog and pork market, the marketing channel of hog production, the gross marketing margins of hog production, study price trend and the transfer price efficiency in hog marketing.

This study attempts to compare the cost of hog production between 4 groups of swineherd in Chiang-Mai and Lamphun provinces. The data are collected from 113 sample farms which 80 samples came from small swineherds, 15 samples came from the cooperative members, 10 samples came from the moderate farm size and 8 samples came from the large farm size respectively. It was found that the small farm size exhibited the lowest cost of hog production which equal to 1,544.50 baht / 100 k.g. / head due to the subsistance farming practices of this group. For the moderate farm size, the cost of hog production is equal to 2,155.93 baht / 100 k.g. / head. For the large farm size the cost of hog production is equal to 2,434.37 baht / 100 k.g. / head. The swineherds who are the member of cooperative exhibited the highest cost of hog production which is equal to 2,471.59 baht / 100 k.g. / head.

Concentration ratio, Hircshman - Herfindahl index and Entopy index are used as tools to evaluate the market structure of hog and pork. It was found that the market structure of hog and pork in Chiang - mai and Lamphun provinces exhibited likely to be as the competitive market, but the degree of the competitiveness in pork market was less than in the hog market.

For the study of marketing channel of hog product in Chiang-Mai and Lamphun provinces. It was found that, for the hog product which used for consumption within two provinces, the first portion about 78.03 percent came from the swineherds in both provinces. The second portion about 3.9 percent came from the cooperative members and the rest about 18.07 percent came from the other provinces. The portion of carcass about 40.38 percent passed through the dissect process of the government slaughter-houses. The second portion about 16.22 percent passed through the private slaughter-houses and the rest about 43.4 percent passed through the illegal slaugher-houses. The pork products was transfered from sluaghter-houses to wholesale market and then transfered to retail market before it was transfered directly to the consumers in Chiang-Mai and Lamphun provinces.

The Ravallion model was used as a tool for price efficiency analysis in hog market. It was found that the price of hog was transferred efficiently from the farm gate price to the wholesale price. Meanwhile price of pork was transferred inefficiently from the wholesale price to retail price.

The multiple regression technique was used to compare the intertemporal price efficiency. It was found that the time trend of price level are as follows: $P_t = 27.872 + 0.0605 \, \text{X}$. This equation suggest that the price of hog will increase overtime.

The policy implications which obtained from this study are as follows: In order to improve the performance of hog market, the government should not intervene in price machanism especially when the price of hog decrease to very low level. Moreover, the government should determine or regulate the price of pork so as to protect the consumers due to the retail price which determined by retailers is higher than its real price. Furthermore, in order to help the small swine-herds as a whole, the government have to supply money in term of credit for hog production and try to lower the tariff which charged on animal feeding and their by - products.

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved